

landbrugserhvervets historie, som en af de største uretfærdigheder, politikere nogen sinde har budt et erhverv. Politikerne blev beskyldt for populistisk tænkning, der nærmede sig forfølgelse, og så er sagen jo, at det netop ikke drejede sig om døde hummere.

Billedet af de døde skaldyr har siden skygget for den kendsgerning, at der faktisk også for 10-12 år siden var massive kvælstofudledninger til miljøet, og en del af dem blev stoppet gennem udførelsen af Vandmiljøplan I.

En del af aftalen fra 1987 gik ud på at reducere kvælstofudledningerne til miljøet med 100.000 t over en længere periode – jeg mener, slutdatoen var engang i 1995 – og når vi igen står her med en ny Vandmiljøplan II, er det, fordi den første ikke holdt. Der mangler stadig væk meget, på trods af at samtlige danske spildevandsanlæg er renoveret og forbedret for 12 mia. kr., og på trods af at kommunerne faktisk har gennemført planen uden de store sværdslag.

Landbrugserhvervet har bestemt også gjort sit. Med opførelse af gylleanlæg og investering i nyt og bedre udbringningsudstyr har de været svært økonomisk belastet, hvad vi bl.a. også kan se af de stigende jordpriser gennem tiden.

Op gennem 1990'erne har der løbende været holdt øje med, hvordan det gik med kvælstofudledningerne set i relation til endemålet, og det må jo siges, at det ikke gik så godt. Vandmiljøplan I blev konfirmeret, kan man sige, i nitratdirektivet fra 1992, og når vi i dag står her med en ny aftale, der skal reducere udledningerne, er det, fordi aftalen fra 1987 ikke kunne holde. Derfor er det så meget mere glædeligt, konstruktivt og fremadrettet, at det er næsten de samme forligspartier, der står bag Vandmiljøplan II. SF er den nye partner i aftalen.

I Det Radikale Venstre er vi helt klar over, at der hos dele af forligspartierne, og jeg kan lige så godt med det samme adressere det til partiet Venstre, er udvist et ganske stort mod, for at denne aftale kunne komme i stand. Aftalen har jo mildt sagt ikke været på erhvervens ønskeseddel. At Danmark så har fået sat kniven på struben af EU-Kommissionen med en åbningskrivelse på nitratdirektivet, er en anden sag, som ikke skal forklejne partiernes indsats under forhandlingerne. Den har været flot.

Hos os synes vi, man skal glæde sig over resultatet, fordi aftalen og de rammer for gennemførelse af administrationen af den, som vi nu skal udstikke, på længere sigt vil blive til

gavn for vandmiljøet, og det er jo det, sagen drejer sig om.

Der er åbnet for spørgsmål i udvalgene allerede inden førstebehandlingen her, og jeg vil sige, at jeg synes, man i denne fase af behandlingen også skal lukke op for at lytte til en lidt bredere kreds af faglige grupper, end det har været tilfældet under forhandlingerne. Det, jeg tænker på, og det har også været nævnt et par gange her, er specielt, hvad der står om græsafgrøder, men der kan jo også være andre ting.

Det kan selvfølgelig kun ske i et bredt samarbejde mellem forligspartierne bag aftalen, og veto fra bare ét parti kan jo gøre, at man ikke kan komme videre med det. En aftale er en aftale, og der skal ikke lukkes op for forringelser af den. Men kommer der forslag frem, der på en god måde kan medvirke til nemmere eller bedre løsninger, synes vi, at forligspartierne under udvalgsarbejdet skal se fordomsfrit på sådan nogle forslag. Vi vil i hvert fald være åbne og aktivt lyttende og interesserede i at finde de allerbedste løsninger.

Der er kun én ting, der bekymrer Det Radikale Venstre i denne sag – og det er ikke kun i den, det er såmænd i så mange andre sager – og det er finansieringen. Der skal nemlig i en årrække findes godt og vel en halv milliard kroner om året på de offentlige budgetter. Jeg er godt klar over, at der er andre end de offentlige budgetter, der skal holde for her, og jeg tror ikke, det vil være realistisk at finde alle penge inden for rammerne af Fødevareministeriet og Miljø- og Energiministeriet. Så vidt jeg husker, står der også i aftalen, at hele statsbudgettet kan komme på tale.

Jeg synes, forligspartierne i denne sammenhæng skal være klar over, at det, man vedtager med det her, er den første virkelig alvorlige prioritering til finansloven, der jo gerne skulle hænge sammen til næste år.

Jeg vil sige til sidst, at jeg også noterede hr. Steen Gades bemærkninger om de skrappere krav, der eventuelt kunne blive stillet fra EU-Kommissionen med hensyn til harmonikravene i nitratdirektivet. Jeg vil kommentere det derhen, at jeg sådan set ikke håber, at det sker, nærmest af hensyn til kvægbruget, der jo er meget trængt.

Så vil jeg sige, at lovkomplekset faktisk er imponerende hurtigt skrevet, men det er meget kompliceret og uhyre teknisk. Vi støtter det naturligvis, og vi vil arbejde for en god og saglig behandling i udvalgene.